

Datum van
inontvangstneming

:

15/06/2021

Zaak C-290/21

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

5 mei 2021

Verwijzende rechter:

Oberster Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 april 2021

Verzoekende partij:

AKM-Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger regGenmbH

Verwerende partij:

Canal+ Luxemburg Sàrl

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Auteursrecht – Aanbieders van satellietboeketten – Gebruikshandeling – Relevante plaats – Staat van uitzending of ontvangst – Verschil tussen gratis en tegen betaling te ontvangen programma's

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële vraag

Uitlegging van richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 september 1993 tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel; artikel 267 VWEU.

Prejudiciële vragen

1. Moet artikel 1, lid 2, onder b), van richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 september 1993 tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel (PB L 248, blz. 15) aldus worden uitgelegd dat niet alleen de omroeporganisatie maar ook een aanbieder van een satellietboeket die meewerkt aan de ondeelbare en een eenheid vormende uitzendhandeling een – hooguit aan toestemming onderworpen – gebruikshandeling verricht in enkel die staat waar de programmadragende signalen onder controle en verantwoordelijkheid van de omroeporganisatie worden ingevoerd in een ononderbroken mededelingenketen die naar de satelliet en terug naar de aarde loopt, met als gevolg dat de medewerking van de aanbieder van het satellietboeket aan de omroephandeling niet kan leiden tot een inbreuk op de auteursrechten in de ontvangststaat?

2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord:

Moet het begrip „mededeling aan het publiek” in artikel 1, lid 2, onder a) en c), van richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 september 1993 tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel (PB L 248, blz. 15) en in artikel 3, lid 1, van richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht dat van toepassing is op de satellietomroep en de doorgifte via de kabel (PB L 167, blz. 10) aldus worden uitgelegd dat de aanbieder van een satellietboeket die tijdens een mededeling aan het publiek per satelliet als andere actor optreedt, verschillende gecodeerde hogedefinitiesignalen van gratis televisieprogramma's en betaaltelevisieprogramma's van verschillende omroeporganisaties naar eigen inzicht bundelt tot een pakket en het aldus ontstane zelfstandige audiovisuele product tegen betaling aan zijn klanten aanbiedt, ook voor de beschermde inhoud van de in het programmapakket opgenomen gratis televisieprogramma's afzonderlijke toestemming van de houder van de betrokken rechten nodig heeft, hoewel hij zijn klanten in dit opzicht sowieso enkel toegang verschaft tot werken die in het omroepgebied reeds gratis toegankelijk zijn voor eenieder, zij het in een lagere standaarddefinitiekwaliteit?

Aangehaalde bepaling van Unierecht

Richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 september 1993 tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel: artikel 1, lid 2.

Aangehaalde bepalingen van nationaal recht

Urheberrechtsgesetz (UrhG) (auteurswet, hierna: „UrhG”): § 59a, § 17b.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoekster is een Oostenrijkse maatschappij voor collectieve belangenbehartiging die de uitzendrechten op het grondgebied van de Republiek Oostenrijk in beheer heeft.
- 2 Verweerster, gevestigd te Luxemburg, biedt tegen betaling gecodeerde programma's van talrijke Oostenrijkse omroeporganisaties aan. Het aanbod is gebundeld in verschillende pakketten (satellietboeketten) en wordt doorgegeven via satelliet, zowel in hoge definitie (HD) als in standaarddefinitie (SD). Verweerster verstrekt met toestemming van de omroeporganisaties toegangscodes aan haar klanten. De invoer van de satellietsignalen in de mededelingenketen (uplink) gebeurt grotendeels door de omroeporganisaties zelf en onder hun verantwoordelijkheid, doorgaans echter niet in Oostenrijk maar in andere EU-lidstaten. Er wordt een uitzendstream verzonden die het volledige programma in HD-kwaliteit bevat, samen met alle extra informatie (zoals audiogegevens en ondertitelingsgegevens). De stream wordt door middel van satellietontvangstapparatuur binnen het uitzendgebied ontvangen en met behulp van de toegangscodes gedecodeerd, waardoor de stream toegankelijk wordt voor de gebruiker.
- 3 Door het gebruik van de boeketten worden aan de Oostenrijkse klanten van verweerster werken ter beschikking gesteld die tot het repertoire van verzoekster behoren. De boeketten bevatten zowel programma's die tegen betaling (pay tv) als programma's die gratis (free tv) te ontvangen zijn. De gratis programma's kunnen sowieso door iedereen op het grondgebied van de Republiek Oostenrijk in SD-kwaliteit via satelliet worden ontvangen.
- 4 Verweerster heeft niet kunnen aantonen dat aan haar rechten voor haar gebruikshandelingen waren verleend.
- 5 De lagere rechters hebben de vordering gedeeltelijk toegewezen. De vordering tot staking van de doorgifte van het satelliet signaal in Oostenrijk hebben zij echter afgewezen. Met name daartegen heeft verzoekster Revision ingesteld.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 6 Verzoekster vordert in wezen voor een groot deel van de tegen betaling en gratis in de boeketten van verweerster opgenomen televisieprogramma's staking van het gebruik van de signalen voor doorgifte in Oostenrijk en staking van het uitzenden van de omroepprogramma's per satelliet, gericht op het grondgebied van de Republiek Oostenrijk als staat van ontvangst, indien voor dat gebruik geen toestemming is verkregen in de staat waar de handeling van het uitzenden of het mededelen aan het publiek per satelliet plaatsvindt.
- 7 Verzoekster heeft aangevoerd dat zij geen toestemming had gegeven voor de doorgifte of uitzending van het signaal ten behoeve van een aanvullende

klantenkring van verweerster. De met de omroeporganisaties in de staat van uitzending gesloten overeenkomsten hadden geen betrekking op deze groep ontvangers. Bovendien had de toestemming voor het gebruik van werken (verleend door de respectieve maatschappijen voor collectieve belangenbehartiging in de uplink-staat) geen betrekking op de distributie van het programma in HD. Aangezien verweerster in de respectieve uplink-staten niet over de vereiste toestemming voor openbare mededeling per satelliet beschikte, was het privilege van de exploitant om alleen in de uplink-staat toestemming te hoeven verkrijgen, niet van toepassing. Afgezien daarvan moet de gang van zaken worden gekwalificeerd als integrale doorgifte via de kabel (§ 59a UrhG). De schade die door uitzendingen zonder vergunning wordt veroorzaakt, treedt op in Oostenrijk. Derhalve kan verzoekster naar Oostenrijks recht een rechtsvordering tegen verweerster instellen. Verweerster is niet louter een technische dienstverlener, maar richt haar aanbod met winstoogmerk rechtstreeks tot klanten en handelt daarbij in eigen naam en voor eigen rekening; zij selecteert de televisieprogramma's, bundelt deze tot een nieuw audiovisueel product en beslist in welke vorm de gecodeerde programma's haar eigen groep betalende ontvangers bereiken. Zij heeft dus haar eigen klantenkring in het land van ontvangst en is verantwoordelijk voor de inhoud van de mededeling aan het publiek per satelliet in de zin van artikel 1, lid 2, onder a), van richtlijn 93/83/EEG.

- 8 Verweerster heeft hiertegen ingebracht dat zij – met toestemming van de omroeporganisaties – enkel infrastructuur ter beschikking stelt die het mogelijk maakt een door de omroeporganisaties buiten Oostenrijk in een mededelingenketen naar een satelliet ingevoerd signaal te coderen. Eindgebruikers met geschikte ontvangstapparatuur kunnen dan het satelliet signaal decoderen en de programma's ontvangen. Op grond hiervan is het uplink-staatbeginsel van § 17b, lid 2, UrhG juncto artikel 1, lid 2, onder b), van richtlijn 93/83/EEG van toepassing. De uitzending heeft niet in Oostenrijk plaatsgevonden. Dat betekent echter dat niet verzoekster degene is die gerechtigd is rechten te doen gelden die voortvloeien uit de exploitatie, maar de in de respectieve uplink-staat bestaande maatschappij voor collectieve belangenbehartiging. Verzoekster is, wat de aan haar verleende rechten betreft, territoriaal beperkt tot exploitatiehandelingen in Oostenrijk. § 59a UrhG is niet van toepassing. Afgezien daarvan exploiteert verweerster als technische dienstverlener de beschermde werken niet op een voor het auteursrecht relevante wijze. De rechtstreeks door de eindgebruikers aan haar afgedragen vergoeding wordt niet betaald voor de toegang tot de mededeling, maar alleen voor de beschikbaarstelling van de technische faciliteiten. De verlening van rechten aan de respectieve omroeporganisaties is derhalve voldoende, temeer daar het aldus uitgezonden programma geen nieuw publiek bereikt, aangezien de televisieprogramma's in de pakketten en de daarin opgenomen werken sowieso gratis in SD-kwaliteit kunnen worden bekeken. Ten slotte heeft de verlening van rechten door de rechthebbenden in de uplink-staten ook betrekking op de gebruikshandelingen van verweerster.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 9 De verwijzende rechter wenst te vernemen hoe een satellietboeket-aanbieder in rechte moet worden gekwalificeerd. De vraag is met name of op een dergelijke aanbieder in het geval van een grensoverschrijdende uitzending per satelliet met signaalversleuteling het uplink-staatbeginsel van toepassing is, dat wil zeggen of hij op dezelfde wijze moet worden behandeld als de omroeporganisatie.
- 10 Dat zou betekenen dat de satellietboeket-aanbieder zijn gebruikshandeling uitsluitend in de uplink-staat verricht, dat wil zeggen in de staat waar de invoer van het satelliet signaal plaatsvindt. Bijgevolg zou hij voor zijn exploitatiehandelingen alleen toestemming hoeven te verkrijgen van de rechthebbende aldaar.
- 11 In het onderhavige geval zou dat betekenen dat verzoekster niet bevoegd is om een rechtsvordering in te stellen.
- 12 Volgens de verwijzende rechter zijn er goede redenen voor de beschreven rechtsopvatting, hoewel zij niet zo evident is dat er sprake is van een *acte clair*.
- 13 Voor het geval dat het Hof van justitie van de Europese Unie deze rechtsopvatting niet volgt en de satellietboeket-aanbieder derhalve voor zijn exploitatiehandelingen ook toestemming moet verkrijgen van een rechthebbende in de staat van ontvangst, wenst de verwijzende rechter te vernemen of dat ook geldt voor programma's die in het omroepgebied reeds gratis toegankelijk zijn voor eenieder, zij het in lagere resolutie.
- 14 Volgens de verwijzende rechter gaat het er met name om of de aanbieder van een satellietboeket met zijn aanbod een nieuw publiek bereikt.
- 15 De omstandigheid dat de aanbieder van een satellietboeket niet alleen een vergoeding voor de technische afhandeling vraagt, maar als autonome aanbieder van een zelfstandig audiovisueel product optreedt, zoals in het onderhavige geval, wijst op zich niet op het bestaan van een nieuw publiek.